

EVALUAREA

proiectului de Regulament privind organizarea și funcționare a Colegiului Geodezilor din România și exercitarea profesiei de geodez sub aspectul îndeplinirii cerințelor de proporționalitatea reglementării

Cadrul general

Prin adoptarea de către Parlamentul României a *Legii nr. 267/2024 privind organizarea, exercitarea profesiei de geodez, precum și înființarea Colegiului Geodezilor din România* profesia de geodez a devenit o profesie reglementată.

Potrivit art.3 alin. (1) lit. a) din *Directiva 36/2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale* se consideră a fi reglementată profesia la care accesul, exercitarea și modalitățile de exercitare sunt reglementate prin acte cu putere de lege și acte administrative¹.

În esență, odată cu intrarea în vigoare a legii, exercitarea profesiei de geodez este rezervată persoanelor care îndeplinesc anumite condiții de studii, de onorabilitate, de experiență profesională și de apartenență la un corp profesional iar utilizare abuzivă a titlului de geodez este sancționată penal. Pentru evitarea oricărei neînțelegeri este important de reținut faptul că, pentru ca o profesie să fie considerată profesie reglementată în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (a) din *Directiva privind calificările profesionale*, accesul la ea sau exercitarea sa trebuie să fi fost condiționată de posesia unei anumite calificări profesionale, nu doar de un anumit nivel de studii (învățământ secundar, diplomă de licență etc.)

Tot prin respectiva lege a fost înființat și Colegiul Geodezilor din România ca organizație profesională a geodezilor al cărui principal scop este de a garanta că profesia se exercită de către persoane care dețin studiile necesare, sunt calificate, și exercită profesia în modalitățile prevăzute de lege și în conformitate cu standardele profesionale.

Văzând prevederile Legii 245/2020 privind testul de proporționalitate și având în vedere faptul că Regulamentul de Organizare și Funcționare a Colegiului Geodezilor din România și de exercitarea a profesiei de geodez, denumit mai departe Regulamentul, conține prevederi referitoare la accesul în profesiei și la dreptul de a furniza servicii de geodezie prin intermediul unor forme liberale de exercitare a profesiei de geodez, în temeiul acestei legi se impune evaluarea normelor ce urmează a fi adoptate.

Scopul Evaluării

Scopul evaluării ce urmează a fi făcute constă în a se verifica și a se stabili în ce măsură reglementările ce urmează a fi supuse aprobării Conferinței naționale a Colegiului Geodezilor din România îndeplinesc cerințele de

- a) a fi legitime;
- b) a nu fi discriminatorii inclusiv pe bază de cetățenie sau reședință;
- c) a fi justificate prin motive imperative de interes general;

¹ Profesia reglementată - o activitate sau un ansamblu de activități profesionale al căror acces, exercitare sau una dintre modalitățile de exercitare este condiționată, direct sau indirect, în temeiul unor acte cu putere de lege și acte administrative, de posesia anumitor calificări profesionale; utilizarea unui titlu profesional limitată prin acte cu putere de lege și acte administrative la titularii unei anumite calificări profesionale constituie în special o modalitate de exercitare.

- d) a fi adecvate pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor urmărite de legiuitor și nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor respective

Metodă și bază legală

Evaluarea urmează cerințele *Legii nr. 245/2020 privind testul de proporționalitate* respectiv :

- I. legitimitatea reglementării și a obiectivului ei;
- II. soluțiile pe care proiectul le propune să constituie măsuri adecvate scopului urmărit;
- III. analiza posibilității existenței unor măsuri alternative
- IV. respectarea proporționalității;
- V. consultarea celor interesați de respectivele reglementări;
- VI. concluzii.

Identificarea normelor cu potențial de impact negativ

În mod necesar, evaluarea va viza exclusiv normele de proiectul de regulament ce se referă la condițiile de acces în profesie, la cerințele și eventualele restrângeri în ceea ce privește exercitarea profesiei, la chestiunile ce țin de modalitățile de exercitare și de prestare a serviciilor de geodezie.

Capitolul V Exerțitarea profesiei de geodez - art.70 – art.78

Capitolul VI Dreptul de semnătură - art.79 – art.87

Capitolul VII Stagiul profesional – art.88 – art.96

Capitolul VIII Registrul național al geodezilor – art.97 – art.111

Capitolul IX Prestarea serviciilor de geodezie - art.112 – art.126

Capitolul X Furnizorii de servicii de geodezie cu personalitate juridică – art.127 – art. 134

I. Legitimitatea reglementării și a obiectivului ei;

După cum am arătat prin *Legea nr. 267/2024 privind organizarea, exercitarea profesiei de geodez, precum și înființarea Colegiului Geodezilor din România* fost înființat și Colegiul Geodezilor din România ca organizație profesională a geodezilor al cărui principal scop este de a garanta că profesia se exercită de către persoane care dețin studiile necesare, sunt calificate, și exercită profesia în modalitățile prevăzute de lege și în conformitate cu standardele profesionale.

Prin aceeași lege, potrivit art.30, Colegiul Geodezilor din România are atribuția de a redacta și aproba Regulamentul de organizare și funcționare a Colegiului Geodezilor din România și de exercitare a profesiei de geodez.

Prin urmare, este an afara oricărei discuții că elaborarea și emiterea de către Colegiul Geodezilor din România a acestui regulament cu obiectul de reglementare precizat încă din titlu este legitimă răspunzând unei cerințe legale.

După cum rezultă din cuprinsul legii dar și din Expunerea de motive la lege, reglementarea profesiei de geodez este necesară pentru a garanta calitatea serviciilor și încrederea publicului în profesie.

Necesitatea unor servicii de calitate și decurge din aceea că profesia de geodez are impact direct asupra securității juridice a proprietății publice și private dar și asupra interesului public major în ceea ce privește calitatea și acuratețea lucrărilor de cadastru, urbanism, infrastructură, etc.

Date fiind implicațiile majore ale activității geodezului, se impune, în mod necesar, ca profesia să se exercite de către persoane a căror capacitate și expertiză profesională a fost verificată și certificată și, ulterior primirii în profesiei, cu respectarea unor standarde profesionale. Lipsa unui cadru clar în această privință ar genera practici neunitare, riscuri reale majore privind calitatea și legalitatea documentațiilor tehnice întocmite, lipsa responsabilizării profesioniștilor și, în final, o stare generală de insecuritate juridică dar și riscul unor prejudicii economice greu de estimat.

Toate aceste obiective urmărite prin adoptarea legii nu s-ar putea materializa dacă în aplicarea legii nu s-ar elabora și aproba Regulamentul.

În concluzie, atât elaborarea cât și scopul și obiectivele Regulamentului sunt legitime și se fac în temeiul și conform legii.

II. Soluțiile pe care proiectul le propune să constituie măsuri adecvate scopului urmărit.

În esență, odată cu intrarea în vigoare a legii și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Colegiului Geodezilor din România și de exercitare a profesiei de geodez, exercitarea profesiei de geodez este rezervată persoanelor care îndeplinesc anumite condiții legate de finalizarea unor studii, de onorabilitate, de experiență profesională și de apartenență la un corp profesional iar utilizare abuzivă a titlului de geodez este sancționată penal.

Proiectul de Regulament preia integral fără să adauge și fără să modifice soluțiile prevăzute de lege legate de accesul la profesia de geodez, condițiile de acces la profesie, exercitarea acesteia ori formele liberale prin care aceasta poate fi exercitată.

Accesul la profesie

Accesul la profesiei se poate face, după cum se și prevede în art.2 și art.8 din lege ,de către persoanele absolvente de studii superioare în domeniul geodeziei sau deținătoare ale unor altor certificări și diplome de studii asimilate domeniului geodeziei, recunoscute de statul român, art.70 din Regulament, și care îndeplinesc cerințe de onorabilitate și de stagiul profesional, art.80 alin.(2) din Regulament.

Accesul la profesiei se atestă prin *Certificatul de semnătură*, prevăzut de art.8 din legea, prin emiterea acestuia de către Colegiul Geodezilor din România care îndeplinesc cerințele legale, art.80 din Regulament.

Condițiile de acordare a *Certificatului de semnătură* se verifică exclusiv în baza unor documente depuse de către solicitant inclusiv, pentru celeritate, și în sistem online și care sunt limitate strict la dovedirea îndeplinirii cerințelor legii, respectiv:

- a) *copia actului de identitate;*
- b) *diploma de studii și anexele acesteia sau adeverință emisă de instituția de învățământ prin care se dovedește absolvirea studiilor de specialitate;*
- c) *cazier judiciar.*
- d) *adeverință de vechime în profesie, pentru persoanele care, anterior intrării în vigoare a legii, au desfășurat, în mod legal, profesia de geodez;*
- e) *portofoliul de lucrări efectuate în perioada de stagiatură, după caz;*

- f) *copia documentului de autorizare emis de către Agenția Națională de Publicitate Imobiliară sau de către instituțiile subordonate în cazul persoanelor autorizate pentru efectuarea lucrărilor de cadastru;*
- g) *fișa de atribuții a postului semnată de angajator pentru geodezii care exercită profesia în cadru unor autorități sau instituții publice.*

Decizia privind acordarea Certificatului de drept de semnătură se prevede a fi luată într-un termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentelor care atestă îndeplinirea condițiilor și se comunică solicitantului prin grija Colegiului Geodezilor din România.

Pentru cei care, nu au experiență profesională, accesul la profesiei, în acord cu cerințele legii se face numai în urma parcurgerii unui stagiul profesional a cărui scop este exclusiv dobândirea de către viitorul geodez a unei minime experiențe și expertize profesionale, art.88 – art.96/

Efectuare efectivă a stagiului se face potrivit legii speciale, *Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior*, iar durata stabilită prin Regulament este potrivit prevederilor legii de 2 ani pentru absolvent cu diploma de licență, respectiv 1 an pentru absolvenții cu diplomă de master, art.89 din Regulament. Potrivit legii, art.11 alin.(2) persoanele titulare ale titlului de doctor în specializările prevăzute de art.5 alin.(1) nu efectuează perioada de stagiul pentru a putea dobândi dreptul de semnătură.

Ulterior dobândirii dreptului de semnătură, titularul *Certificatului de drept de semnătură* trebuie să se înregistreze ca membru al Colegiului Geodezilor din România în baza dreptului dobândit, soluție preluată conform prevederilor art. 8 din lege dispoziții potrivit *căroră dobândirea dreptului de semnătură atrage obligatoriu înscrierea acestuia în Registrul național al geodezilor.*

Exercitarea profesie

Exercitarea profesiei se poate face, potrivit prevederilor legale, de către titularul dreptului de semnătură ca salariat în cadrul unor societăți ce furnizează servicii de geodezie sau prin constituirea unei din formele formele liberale de exercitare a profesiei, prevăzute de lege, respectiv birou individual, birouri asociate, societate civilă profesională de geodezie, art.112 din Regulament.

Având în vedere că, anterior intrării în vigoare a legii, profesia de geodez se putea exercita inclusiv sub forma de persoană fizică autorizată sau persoană fizică independentă și că aceste persoane au fost legal autorizate de către o autoritate a statului român, deținând documente care atestă situația lor juridică, în temeiul teoriei drepturilor câștigate, Regulamentul le recunoștea și existența ca furnizori de servicii de geodezie și dreptul de exercitare a actului profesional, art.112 alin.(1) lit.d)

Geodezilor care au optat pentru una sau alta din modalitățile de exercitare a profesiei le este permis în orice moment să-și schimbe forma de exercitare a profesiei, art.112 alin.(2) din Regulament.

Formalitățile administrative pentru înființarea uneia din formele liberale de exercitare a profesiei sunt minime fiind suficientă cererea geodezului/geodezilor cu drept de semnătură, dovada deținerii unui spațiu profesional și, în cadrul societăților civile profesionale a contractului de societate, art.115, art.120 și art.124.

Geodezi care înțeleg, optează să-și exercite profesia ca salariat pot face acest lucru, potrivit art.6 din lege atât la unități private cât și în sectorul public. Pentru angajarea la o unitate din sectorul privat este necesar, potrivit art.14 alin.(5) din lege, ca respectiva unitate să fie, la rândul ei, înregistrată în Registrul geodezilor, soluție preluată și de Regulament în art.73 alin.(2).

Trebuie precizat că Regulamentul, la fel ca și legea, nu limitează în niciun fel organizarea și funcționarea societăților ce sunt organizate și funcționează potrivit *Legii 31/1990 privind societățile*, ci prevede, conform cerințelor din art.14 alin.(4) din lege, înregistrarea acestora în Registrul național al geodezilor.

Cerințele administrative de înregistrare a acestor societăți sunt minime, art.128 din Regulament respectiv și vin să dovedească existența societății, a faptului că are angajați geodezi pentru a presta, așa cum susține, servicii de geodezie, și angajamentul că, așa cum prevede legea, este respectată independența profesională a geodezilor angajați.

Înregistrarea acestor furnizori după verificarea faptului că au capacitatea profesională de a furniza servicii de geodezie și în condiții de siguranță pentru beneficiar este o măsură ce vizează apărarea consumatorului, siguranța și veridicitatea unor informații pentru realizarea scopului declarat al legii.

III. Caracterul discriminatoriu

Atât prevederile legale cât și transpunerea făcută prin Regulament nu fac nicio discriminare între persoanele care îndeplinesc cerințele privind accesul la profesiei inclusiv în ceea ce privește cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European care au dreptul de a exercita profesia și a presta servicii de geodezie pe teritoriul României exclusiv în baza depunerii unei declarații prealabile la Colegiul Geodezilor din România, art.134 din Regulament.

După cum spuneam, inclusiv persoanelor care au dobândi, anterior intrării în vigoare a legii, dreptul de exercitare a profesiei li se recunoaște dreptul de a profesa și de a fi luați în evidențele Colegiului Geodezilor din România.

În plus o altă prevedere a regulamentului care, în opinia noastră, constituie o măsură adecvată, prin raportare la scopul legii și principiul proporționalității, este aceea că geodezilor care sunt angajați la autoritățile sau instituțiile publice pe post de geodez și care au în fișa de atribuții a postului executarea activităților de geodezie, prevăzute de art.5 din lege, li se recunoaște dreptul de a obține dreptul de semnătură ca o condiție sine qua non a dreptului la muncă. Pe cale de consecință ei sunt și membri ai Colegiului Geodezilor din România și ținuti la respectarea rigorilor și standardelor profesionale. Soluția Regulamentului, respectă, din punct de vedere legal, prevederile art.6 din lege dispoziții potrivit cărora profesia de geodez se poate exercita de persoana calificată atât în sectorul privat cât și în cel public.

IV. Respectarea proporționalității;

Toate prevederile Regulamentului sub aspectele analizate, acces în profesie, luare în evidență, exercitarea profesiei, alegerea formei de a profesa sunt conform și în limita cerințelor legii și, în urma evaluării făcute, considerate că sunt proporționale și adecvate scopului urmărit prin lege.

În mod punctual, dorim să scotem în evidență următoarele soluții prevăzute de Regulamentul:

Activitate rezervată - odată cu intrarea în vigoare a legii, activitățile de geodezie enumerate la art.5 devin rezervate geodezilor cu drept de semnătură;

Restricții la autorizări, numerus clausus – deși profesia de geodez poate fi exercitată doar de geodezii cu drept de semnătură nu există restricții cantitative, în special cerințele care să limiteze numărul de autorizații pentru exercitarea profesiei sau care stabilesc un număr minim sau maxim de salariați, de cadre de conducere sau de reprezentanți care dețin calificări profesionale specifice la nivelul furnizorilor de servicii de geodezie;

Protejarea titlului profesional – titlu profesional de geodez cu drept de semnătură, cu care se exercită profesia, este protejat iar folosirea fără drept a titlului profesional este considerată ca fiind exercitarea nelegală a profesiei și este sancționată;

Pregătirea continuă – legea neimpunând cerință pregătirii profesionale continue nici Regulamentul nu instituie obligația geodezului de a se supune unei dezvoltări profesionale continue. Însă acesta, geodezul cu drept de semnătură, dat fiind faptul că este obligat prin lege să exercite profesia conform standardelor și normativelor profesiei va fi determinat să fie preocupat permanent de cunoașterea la zi a evoluției profesiei;

Etica profesiei – normele referitoare la organizarea profesiei, la etica profesională și la supraveghere sunt prevăzute într-un Cod de deontologie profesională care urmează a fi adoptat de Conferința națională a Colegiului Geodezilor din România;

Apartenența obligatorie la Colegiul Geodezilor din România – după cum am mai arătat, exercitarea profesiei este condiționată de apartenența obligatorie la o anumită organizație profesională, Colegiul Geodezilor din România, însă măsura este una legală, conformă cu dreptul european, nediscriminatorie, nebirocratică și fără constrângeri financiare excesive ori nelegale. Am detaliat mai sus acest aspect;

Restricții ale formei de prestare a serviciului – Regulamentul nu-și propune și nu instituie cerințe privind o formă juridică specifică sau cerințe care se referă la deținerea de capital sau la conducerea unei societăți furnizoare de servicii de geodezie;

Restricții ori dificultăți de ordin financiar la intrarea în profesiei – sunt respectate strict prevederile legii în ceea ce privește asigurarea surselor de finanțare pentru organizarea și funcționarea Colegiului Geodezilor din România și a filialelor teritoriale. Regulamentul doar detaliază modul de stabilire și de încasare a cotizațiilor, datorate în calitate de membri ai corpului profesional, a taxei de înscriere ori a costurilor pentru diverse servicii prestate de corpul profesional art.11, art. 18 lit.j), art. 24 lit.f) și art.48 din Regulament;

Restricții teritoriale – nu există niciun fel de restricții teritoriale în ceea ce privește exercitarea profesiei, înființare formei de exercitare și de prestare a serviciilor de geodezie;

Restricții la asociere – Regulamentul, în acord și cu prevederile legii, nu instituie cerințe care să restricționează exercitarea în comun sau în parteneriat a profesiei de către geodezi dacă este vorba de o societate civilă profesională;

Incompatibilități în exercitarea profesiei – În afară de incompatibilitățile prevăzute de lege, Regulamentul nu instituie norme în materie de incompatibilitate;

Impact pe piața internă și prestarea temporară/ocazională - Proiectul nu restrânge mobilitatea profesională: recunoaște calificările SEE, nu impune tarife minime/maxime pentru prestări temporare/ocasionale, regimul de notificare fără aprobări discreționare este suficient și proporțional.

Asigurarea de răspundere civilă – dat fiind faptul că, spre deosebire de alte profesii, legea nu instituie cerința condiționării exercitării profesiei de geodez de încheierea unei asigurări de răspundere civilă nici Regulamentul nu instituie o astfel de condiționare neexistând o bază legală;

Cerințe de ordin lingvistic – nici legea și nici Regulamentul nu impun cerințe privind cunoștințele lingvistice, necesare pentru a exercita profesia de geodez;

Tarife minime sau maxime – nici legea și nici Regulamentul nu prevăd cerințe privind tarifele minime și/sau maxime referitoare la serviciile de geodezie acest lucru fiind lăsat la decizia liberă a fiecărui furnizor de servicii care își va negocia singur valoarea serviciului prestat;

Restricții referitoare la publicitate – nici legea și nici Regulamentul nu impune cerințe sau limitări privind publicitatea.

V. Consultarea celor interesați de respectivele reglementări

Anterior, proiectul Regulamentului a fost postat pe site-ul Colegiului Geodezilor din România pentru a fi consultat atât de membrii corpului profesional cât și de către orice persoană interesată. De asemenea, proiectul a fost comunicat, pe parcursul elaborării lui dar și în forma finală și Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru informare, analiză și comunicare de propuneri, observații lucru care sa-și întâmplat.

Pe parcursul a peste 45 de zile au fost primite peste 800 de observații propuneri și amendamente inclusiv de la și Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

De asemenea, au fost făcute, de către inițiatori, prin intermediul online mai multe sesiuni dedicate prezentării proiectului de Regulament, luării de feedback și de propuneri de la persoane interesate care au avut acces liber la emisiunile de prezentare și discuții legate de proiect.

Ulterior, proiectul a fost comunicat spre analiză și avizare inclusiv Ministerului Educației Naționale care, prin *Adresa nr. 31256/01.10.2025*, și-a declinat competența.

VI. Concluzii finale.

Regulamentul nu introduce bariere nejustificate de niciun fel, administrative, birocratice sau financiare. Acordarea dreptului de semnătură și de exercitare a profesiei este condiționată doar de îndeplinirea cerințelor prevăzute de în mod expres de lege.

Ulterior dobândirii dreptului de semnătură, geodezii care doresc să exercite profesia într-una din formele liberale, devenind furnizori de servicii de geodezie, vor plăti o taxă la constituirea biroului de geodez, a societății civile profesionale ori pentru înregistrarea societății cu personalitate juridică în Registrul național al geodezilor cu drept de semnătură. Aceste valori urmează să fie stabilite de către consiliul filialei teritoriale și reprezintă stric costurile determinate de verificare condițiilor, emiterea actului administrativ, înregistrarea în Registrul național al geodezilor cu drept de liberă practică și parte/contribuție la costurile cu mentenanța și menținerea în stare de funcționare a Registrului național, art.114 din Regulament

Oricărui geodez cu drept de semnătură îi este recunoscut dreptul de a înființa sau de a modifica oricând și după propria-i voință forma de exercitare a profesiei, de a înființa puncte secundare de lucru, și de a desfășura orice fel de activitate profesională fără nicio altă condiționare suplimentară.

În aceeași măsură, Regulamentul nu introduce și nu impune cerințe sau condiționări speciale în ceea ce privește recunoașterea calității de furnizor și de înregistrare în Registrul național al geodezilor cu drept de eliberă practică a societăților cu personalitate juridică care furnizează servicii de geodezie. Singura cerință pentru acest gen de furnizori, prevăzută de lege, fiind aceea de a face dovadă că au angajați geodezi cu drept de semnătură, art.14 alin.(4) și (5).

Pe parcursul a mai multor luni Regulamentul a fost făcut public s-au primit peste 800 de observații propuneri amendamente, au fost organizate dezbateri cu cei interesați și s-au solicitat puncte de vedere de la autorități și instituții publice.

Față de toate cele mai sus analizate și prezentate apreciem că Regulamentul îndeplinește cerințele de a fi legitim și strict în conformitate cu prevederile și cerințele legi, măsurile propuse spre a fi adoptate sunt adecvate, nediscriminatorii și conforme cu scopul legii fiind îndeplinite cerințele prevăzute de art. 4–7 din Legea nr. 245/2020 privind efectuarea unui test de proporționalitate anterior adoptării unor noi reglementări referitoare la profesii

SOCIETATE CIVILĂ DE AVOCAȚI
FĂTU, BUȘNEAG-ALBU

PREȘEDINTE INTERIMAR
Ing.MIRCEA AFRĂSINEI